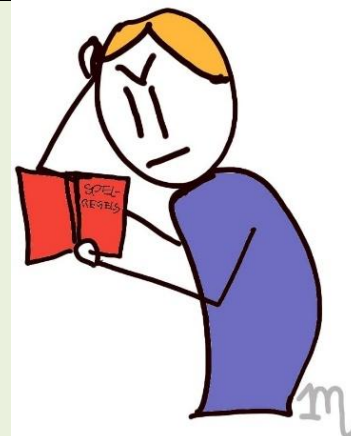


# Praktijk Arbitrator

Voor meer plezier voor spelers en arbiter

## Les 5



### Onvoldoende, ontoelaatbare en gewijzigde (bedoelde en onbedoelde) biedingen

- **Lees in *Plezierig Rechtzetten*:**

- **Bieden, ONTOELAATBARE biedfouten**

- Ontoelaatbaar doublet en redoublet

- Een andere bieding dan passen, als passen verplicht is

- Een bod hoger dan 7SA

- Een bieding na de afsluitende pas

- **Bieden, TOELAATBARE biedfouten**

- Biedfout

- Gewijzigde bieding

- Onbedoelde bieding

- Onvoldoende bod

- **Zoek in de *ArbitreerWijzer* op:**

- Onvoldoende bod (in de 1<sup>e</sup> kolom nr. 15)

- Ontoelaatbare biedingen (nr. 17 t/m 20)

- Wijziging van een bedoelde en onbedoelde bieding (nr. 13)

### Onvoldoende, ontoelaatbare en gewijzigde (bedoelde en onbedoelde) biedingen

Waarschijnlijk schrik je van deze vier onderwerpen tegelijk. Maar wees gerust:

- onvoldoende,
- ontoelaatbare en
- gewijzigde (bedoelde én onbedoelde) biedingen

zijn dankzij heldere richtlijnen en criteria eenvoudig recht te zetten. Die rechtzettingen hoef je ook niet uit je hoofd te leren. We fietsen er even doorheen.

#### Onvoldoende biedingen [1♣ na 1♠; 1SA na 1SA; etc.]

Een onvoldoende bod is een bod dat niet hoger is dan het voorgaande bod. Dat is een aangenaam duidelijke overtreding en door alle spelers gemakkelijk waarneembaar.

#### Onvoldoende én onbedoeld

Allereerst ga je met de 'onvoldoende bieder' – **buiten gehoorsafstand van de tafel** – na, of deze speler dat onvoldoende bod **onbedoeld** deed. Wilde hij op dat moment een andere – voldoende – bieding doen, dan kun je dat laten herstellen en kan het bieden zonder verdere beperking worden voortgezet!

#### Onvoldoende en op dat moment wél bedoeld

Als volgens jou geen sprake is van onbedoeld, mag de speler links van de *te lage bieder* het onvoldoende bod wel of niet accepteren.

Goed om in hetzelfde gesprek buiten gehoorsafstand van de tafel te vertellen of de gewenste vervangende bieding wel of niet tot een pasplicht leidt van de partner.

- Als de overtreder de aangeduide kleur van het onvoldoende bod zo laag mogelijk aanduidt met het vervangende voldoende bod, is er géén pasplicht voor de partner\*.
 

*Als een voorbereidend 1♣-bod wordt vervangen door 2♣, geldt dat ook als herhaling van de aangeduide (klaver)kleur. In verreweg de meeste gevallen heeft de 1♣-bieder immers een 4+kaart klaveren.*
- Als de overtreder met de vervangende bieding geen aangeduide kleur van het onvoldoende bod herhaalt, moet je de vervangende bieding beoordelen op vergelijkbaarheid.
 

Als je oordeelt dat de boodschap van het **onvoldoende bod geen wezenlijke informatie toevoegt aan die van de vervangende bieding**, maakt dat de vervanging vergelijkbaar en is er géén pasplicht voor de partner.

Als je besluit tot **niet-vergelijkbaar**, moet de partner in **al zijn volgende beurten passen**.

*Dat is een zwaardere straf dan na een **bieding voor de beurt**. Want dan geldt voor de partner **alleen een pasplicht in zijn eerstvolgende beurt!***

\* Wanneer het bieden wordt vervolgd **zónder pasplicht van de partner**, mag je als PA achteraf het resultaat aanpassen als je meent dat de niet overtredende partij door de overtreding is benadeeld. Na een pasplicht van de partner heb je dat recht NIET.

### **Ontoelaatbare biedingen** [8SA, 1♠ na de 3<sup>e</sup> afsluitende pas, doublet op partners bod, etc.]

Dat zijn biedingen die niet mogen en/of niet in de puntentabel staan, zoals:

- een contract dat niet door de tegenstanders maar door een **speler van de eigen partij** is gedoubleerd;
- een **door partner gedoubleerd contract extra verzwaren met een redoublet**;
- 8♣ bieden of 0 SA;
- ook een bieding na de afsluitende pas kan niet door de beugel!

Daarom gaan alle biedingen in deze categorie, met de eventuele biedingen die daarna zijn gedaan, door de shredder.

### **Wijziging van bedoelde én onbedoelde biedingen** [1♠, oh nee, doublet, etc.]

Eveneens weldadig concreet. Feitelijk doet een speler die bood, en die meteen 'corrigeert' met een tweede bieding, **twee** biedingen, wat echt niet mag.

Als de tweede bieding zo laag mogelijk dezelfde kleur biedt die hij met zijn eerste bod aanduidde, wordt het bieden vervolgd zonder pasplicht voor diens partner.

#### **Als de eerste bieding bedoeld was**

Als een speler op het moment van de eerste bieding die bieding ook echt wilde doen, mag de linkertegenstander de tweede bieding accepteren. Accepteert hij de tweede bieding niet, dan is daarmee de eerste bieding definitief.

Als deze overtreder tegenspeler wordt, en diens partner voor de eerste keer moet voorspelen, heeft de leider het recht om een uitkomst in een kleur te verbieden die **niet** in het correcte bieden is aangeduid.

### Maar... als het gaat om een ONbedoelde bieding...

Het is vaak een lastig probleem om als PA vast te stellen of inderdaad sprake is van een onbedoelde bieding. Het is belangrijk om dat goed in te schatten, want een echt onbedoelde bieding mag zonder consequenties worden gecorrigeerd!

### Kernvraag aan de bieder

Begin, buiten gehooraafstand van de tafel, met de vraag: 'Waarom deed je deze bieding?'

Meestal schept het eerste antwoord duidelijkheid.

### Bedoeld = Biedfout

Als een speler een voorafgaande bieding niet zag, of een aas verscholen zat in zijn hand, waardoor hij paste met 10 punten, bood hij wat hij op dat moment wilde bieden. Dat is dan een **biedfout** en **géén onbedoelde bieding**. En helaas voor de vergisser: biedfouten mogen niet zonder consequenties worden hersteld. Dat klinkt misschien hard. Probleem van een dergelijke biedfout is echter dat de **combinatie van de eerste bieding en de tweede**, vaak méér vertelt over de kracht en/of verdeling dan **de boodschap van alleen de tweede bieding**.

### Onbedoeld

Een meekomend aangrenzend biedkaartje duidt in de regel op een mechanische fout. Daarvan mag je correctie toestaan.

### Het grijze gebied van de psychologie

Maar als geen kijkfout aan het licht komt, en er ook geen sprake is van een meekomend aangrenzend biedkaartje, moet je op de psychologische toer.

Correctie volgens artikel 25A1 mag je dan alleen nog toestaan na een verspreking, maar **niet** als zij het gevolg was van concentratieverlies (artikel 25A2).

### Maar wanneer kún je spreken van een onbedoelde bieding zónder concentratieverlies?

#### West

#### Oost

1SA pas ... pas!

Oost heeft 16 punten en overweegt wel of geen slempoging. Nadat oost besluit daarvan af te zien past hij. Uiteraard geheel onbedoeld, omdat hij dan in ieder geval wél 3SA wil bieden. Oost vraagt zijn onbedoelde pas te mogen corrigeren.

We legden dit vraagstuk voor aan 'de wetgevende macht'.

Daarop kregen we een duidelijk antwoord:

- Als oost **alleen aan dit spel denkt**, en past omdat hij afziet van een slempoging, is die pas een – op dit spel gerichte – actie en daarmee een **bedoelde bieding**; geen correctie dus.
- Als oost **aan iets anders denkt**, bijvoorbeeld aan een **vorig spel** waarin hij had moeten passen, heeft zijn pas niets te maken met dit spel, waardoor het ook geen

enkele informatie geeft over zijn hand. Dan mag de arbiter deze pas wél als **onbedoeld** behandelen.

Klinkt logisch, maar tegelijk oncontroleerbaar voor de PA. Omdat ook het non-verbale gedrag een (belangrijke) rol kan spelen, is het aan jou om na het antwoord van de speler je oordeel van wel of niet vergelijkbaar te vellen.

Maak het jezelf gemakkelijk door je uiteindelijke oordeel zonder iets van weifeling met je onderbouwing aan de spelers te vertellen!

### **Precair**

Als jij een gedane bieding als **bedoeld** beoordeelt en de betreffende speler met de hand op zijn hart verklaart dat hij de gedane bieding geen moment heeft overwogen, dreigt het risico dat die speler zich weggezet voelt als leugenaar.

Zelfs als je de speler niet gelooft, zeg je dat niet. Beperk je tot het opsommen van de feiten die je waarnam en zeg dat hij de pech heeft de schijn tegen te hebben.

### **Tip die buiten deze cursus valt maar belangrijk is binnen je club**

Voor het plezier in jouw bridgeomgeving is het vooral zaak dat in het 'grijze' gebied alle arbiters dezelfde criteria hanteren. Stem die met elkaar af.

**Voorkom** dat niet de spelregels maar de gekozen arbiter de rechtzetting bepaalt.

## Zelftoets les 5 Niet toegestane en gewijzigde biedingen

### Vraag 1

Het bieden gaat: **West** **Noord** **Oost** **Zuid**  
1♦ pas doublet

Noord merkt op dat oost het 1♦-bod van zijn partner west niet mag doubleren, waarop jij als PA wordt uitgenodigd.

Hoe ga je dat rechtzetten?



### Vraag 2

Het bieden gaat: **West** **Noord** **Oost** **Zuid**  
2SA pas 2♥

Na oosts 2♥-bod zegt west tegen oost: 'Twee harten kan helemaal niet'. Waarop oost zegt:

'Je hebt gelijk, ik dacht dat je 1SA had geopend', en zijn 2♥-bod verwisselt voor 3♥.

**Óf:** 'Ohhhh, ik dacht dat ik 3♥ had gepakt', en zijn 2♥-bod verwisselt voor 3♥.

Hoe ga je als PA om met deze twee 3♥-biedingen?

### Vraag 3

Het bieden gaat: **West** **Noord** **Oost** **Zuid**  
1♥ pas 4♥ doublet  
pas pas pas 4♠  
pas

Na wests laatste pas zegt oost dat zuid helemaal geen 4♠ meer mocht bieden, en nodigt de PA uit.

a. Hoe ga je hiermee om?

b. Als je rechtzetting tot gevolg heeft dat west 4♥ gedoubleerd speelt, gaat dat down door een uitkomst in schoppen; zuid troeft die uitkomst. OW tekenen protest aan tegen de schoppenuitkomst. Hoe ga je daarmee om?

## Vraag 4

West is Gever

Het bieden gaat:   **West**           **Noord**           **Oost**           **Zuid**  
                                  ...                   1♦               oost nodigt de arbiter uit

*Noord bood voor de beurt; niet geaccepteerd door oost. De wedstrijdleader annuleert het 1♦-bod van noord en laat west bieden. Het bieden gaat dan:*

1♠	doublet	2♠	doublet
pas	3♥	pas	pas
pas			

*Na wests laatste pas zegt oost dat zuid helemaal geen doublet meer mocht bieden (zuid moest één keer passen), en nodigt de PA opnieuw uit.*

**Twee vragen:**   I Hoe los je als PA deze situatie op?  
                          II Hoe had je de situatie opgelost als je meteen na zuids doublet was uitgenodigd, dus vóór wests pas.

---

## De antwoorden van de Zelftoets

### Vraag 1

Het bieden gaat: **West**                      **Noord**                      **Oost**                      **Zuid**  
1♦    pas    doublet

Noord merkt op dat oost het 1♦-bod van zijn partner west niet mag doubleren, waarop jij als PA wordt uitgenodigd.

Hoe ga je dat rechtzetten?



---

### De antwoorden (artikel 35 en 36)

Je vertelt aan de spelers dat:

- oosts doublet op het bod van zijn partner ontoelaatbaar is. Oók als zuid daarna had gepast, had geredoubleerd, of een andere bieding deed\*;
- het ontoelaatbare doublet wordt geannuleerd;
- oost nu een reglementaire bieding moet doen en dat west in al zijn volgende beurten moet passen!

\* In deze zaak deed zuid geen bieding voor de rechtzetting van de PA. Als zuid wél al had geboden, was ook die bieding geannuleerd en was het bieden hervat zónder pasplicht van west.

*Artikel 35 verwijst onder andere naar artikel 19. Volgens artikel 19 mag alleen een doublet van de tegenpartij worden geredoubleerd. Uiteraard wordt in dat artikel het redoubleren bedoeld van een **toelaatbaar** doublet van de tegenpartij.*

---

### Vraag 2

Het bieden gaat: **West**                      **Noord**                      **Oost**                      **Zuid**  
2SA    pas    2♥

Na oosts 2♥-bod zegt west tegen oost: 'Twee harten kan helemaal niet'. Waarop oost zegt:

'Je hebt gelijk, ik dacht dat je 1SA had geopend', en zijn 2♥-bod verwisselt voor 3♥.

**Óf:** 'Ohhhh, ik dacht dat ik 3♥ had gepakt', en zijn 2♥-bod verwisselt voor 3♥.

Hoe ga je als PA om met deze twee 3♥-biedingen?

---

### De antwoorden

**De eerste fout van oost** is een kijkfout. Door die kijkfout bood oost bewust 2♥. Het 2♥-bod is dus een bedoelde bieding. Dat geeft zuid het recht om het 2♥-bod wel of niet te accepteren. Als zuid het 2♥-bod niet accepteert, moet oost zijn 2♥-bod vervangen door een reglementaire bieding. Als dat 3♥ wordt, met dezelfde boodschap als het onvoldoende 2♥-bod, moet de PA dat behandelen als een vergelijkbare bieding. Het bieden wordt vervolgd zonder verdere beperkingen, maar... de PA heeft wel het recht om het resultaat aan te passen als hij na afloop meent dat NZ door de overtreding zijn benadeeld.

**De tweede fout van oost** is een 'grijpfout'. Een onbedoeld 2♥-bod dus.  
Nu heeft zuid geen acceptatierecht; het 2♥-bod moet worden hersteld in het bedoelde 3♥-bod.

---

### Vraag 3

Het bieden gaat:	<b>West</b>	<b>Noord</b>	<b>Oost</b>	<b>Zuid</b>
	1♥	pas	4♥	doublet
	pas	pas	pas	4♠
	pas			

Na wests laatste pas zegt oost dat zuid helemaal geen 4♠ meer mocht bieden, en nodigt de PA uit.

- Hoe ga je hiermee om?
- Als je rechtzetting tot gevolg heeft dat west 4♥ gedoubleerd speelt, gaat dat down door een uitkomst in schoppen; zuid troeft die uitkomst. OW tekenen protest aan tegen de schoppenuitkomst. Hoe ga je daarmee om?

---

### De antwoorden

- Alle biedingen na de afsluitende pas worden geannuleerd; dus speelt west 4♥ gedoubleerd. Omdat west zelf een bieding deed na het niet toegestane 4♠-bod, is er verder geen rechtzetting.
  - Zelfs als de spelregels een rechtzetting uitsluiten, zoals hierboven in situatie a, moet de PA soms toch aan de noodrem trekken. Door de combinatie van het 4♠-bod na de afsluitende pas mét de renonce schoppen, moeten alle alarmbellen op volle kracht rinkelen. Deze overtreding riekt namelijk naar een ernstige vorm van vals spel. In de spelregels is dat uiterst voorzichtig omschreven met: 'Besef van mogelijk nadeel'. En natuurlijk moet je beginnen met de vraag aan zuid waarom hij 4♠ bood...
-

## Vraag 4

West is Gever

Het bieden gaat:   **West**           **Noord**           **Oost**           **Zuid**  
                                  ...                   1♦                   oost nodigt de arbiter uit

*Noord bood voor de beurt; niet geaccepteerd door oost. De wedstrijdleider annuleert het 1♦-bod van noord en laat west bieden. Het bieden gaat dan:*

1♠	doublet	2♠	doublet
pas	3♥	pas	pas
pas			

*Na wests laatste pas zegt oost dat zuid helemaal geen doublet meer mocht bieden (zuid moest één keer passen), en nodigt de PA opnieuw uit.*

**Twee vragen:**   I Hoe los je als PA deze situatie op?  
                          II Hoe had je de situatie opgelost als je meteen na zuids doublet was uitgenodigd, dus vóór wests pas.

---

### De antwoorden

**I** Hoe los je als PA deze situatie op:

De eerste overtreding is correct rechtgezet door de WL. Als die aan tafel was gebleven, had hij kunnen voorkomen, dan zuid een doubletkaartje neerlegde, maar zuid is watervlug.

De partner van noord (zuid) moest in zijn eerste beurt verplicht passen. Biedt zuid toch iets anders dan pas – en doet zijn linkertegenstander ook een bieding voor de rechtzetting, dan blijven alle gedane biedingen van kracht en spelen NZ 3♥ (artikel 37A).

**II** Hoe had je de situatie opgelost als west na zuids doublet nog geen bieding deed?

In dat geval had je:

- het doublet van zuid geannuleerd en zuid laten passen;
- noord en zuid verteld, dat ze in al hun volgende beurten moeten passen;
- vanwege de twee overtredingen mag de leider aan zowel noord als aan zuid een voorspeelbeperking opleggen als ze voor het eerst moeten voorspelen. Door de verplichte passen van NZ staat nu immers vast dat OW de spelende partij wordt (artikel 37B).